



## ФИНАНСИЈСКА СТАТИСТИКА ОБРАЗОВАЊА FINANCIAL STATISTICS OF EDUCATION

Републички завод за статистику објављује податке о издацима за формално образовање у Републици Српској у 2014. години, добијене на основу спроведеног истраживања финансијске статистике образовања.

Приказани су подаци о јавним издацима за формално образовање према нивоима образовања и издацима за образовне установе према изворима средстава, сврси потрошње и нивоима образовања.

Јавни издаци за формално образовање у Републици Српској у 2014. години износили су 424 996 681 КМ или 4,8% бруто домаћег производа. Издаци за формално образовање у бруто домаћем производу већи су за 0,3% у односу на 2013. годину.

Од укупног износа јавних издатака за формално образовање, 95,6% било је алоцирано директно образовним установама, док се преосталих 4,4% односило на плаћања појединцима/домаћинствима и привредним субјектима.

Од 18 562 670 КМ јавних издатака, већина плаћања појединцима/домаћинствима и привредним субјектима односило се на високо образовање (54,7%) и основно образовање (33,5%).

Укупно јавни, приватни издаци и средства из иностранства за образовне установе у 2014. години износили су 478 688 670 КМ или 5,4% бруто домаћег производа.

Од укупног износа издатака за образовне установе, јавни издаци били су 84,9%, приватни издаци 12,8%, а 2,3% су била плаћања из иностранства.

У структури укупних издатака за образовне установе, издаци за предшколско образовање учествовали су са 6,3%, основно образовање 45,0%, средње образовање 19,6%, високо образовање 29,1%.

Укупни издаци за формално образовање према сврси потрошње, који представљају суму јавних издатака, приватних издатака и средстава из иностранства за образовне установе и издатке домаћинства за одређене робе и услуге изван образовних установа и у 2014. години износили су 513 889 762 КМ.

Од укупног износа издатака за образовање 489 571 196 КМ или 95,3% односило се на текуће издатке (материјалне трошкове, бруто плате и издатке домаћинства за одређене робе и услуге изван образовних установа), а 24 318 566 КМ или 4,7% на капиталне издатке.

*The Republika Srpska Institute of Statistics is publishing data on expenditure for formal education in Republika Srpska in 2014, obtained through the financial statistics of education survey.*

*The release presents data on public expenditure for formal education, by level of education and data on expenditure for educational institutions by source of funds, by purpose of consumption and by level of education.*

*Public expenditure for formal education in Republika Srpska in 2014 amounted to 424,996,681 KM, which accounted for 4.8% of Gross domestic product. The share of expenditure for formal education in Gross domestic product increased by 0.3% compared to 2013.*

*Of the total amount of public expenditure for formal education, 95.6% was allocated directly to educational institutions, while the remaining 4.4% referred to payments to individuals/households and private entities.*

*Of total public expenditure, worth 18,562,670 KM, most payments to individuals/households and private entities referred to higher education (54.7%) and to primary education (33.5%).*

*Total public and private expenditure and foreign funds for educational institutions in 2014 amounted to 478,688,670 KM, which accounted for 5.4% of Gross domestic product.*

*Of the total amount of expenditure for educational institutions, 84.9% referred to public expenditure, 12.8% to private expenditure, and 2.3% were foreign funds.*

*In the structure of total expenditure for educational institutions, expenditure for preschool education had a share of 6.3%, primary education participated with 45.0%, secondary education with 19.6% and higher education with 29.1%.*

*Total expenditure for formal education by purpose of consumption, which represents the sum of public and private expenditure and foreign funds for educational institutions, and expenditure of households for educational goods and services outside educational institutions, amounted to 513,889,762 KM in 2014.*

*Of the total amount of expenditure for formal education, 489,571,196 KM or 95.3% referred to current expenditure (material costs, gross wages and expenditure of households for educational goods and services outside educational institutions), and 24,318,566 KM or 4.7% to capital expenditure.*

1. ЈАВНИ ИЗДАЦИ ЗА ФОРМАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ, 2014.  
PUBLIC EXPENDITURE FOR FORMAL EDUCATION, 2014

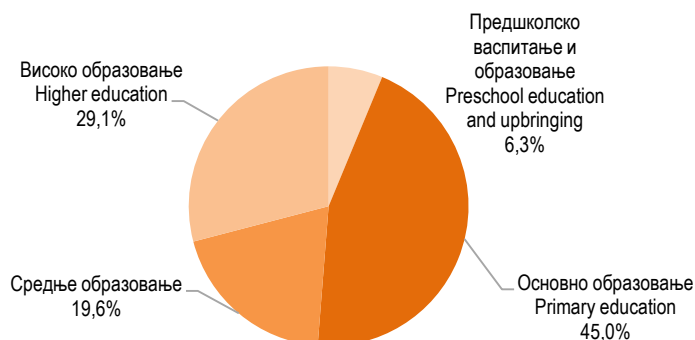
Ниво образовања	Сврха потрошње Purpose of consumption			Level of education
	укупно total	директни трошкови за образовне установе direct expenditure for educational institutions	плаћања појединцима/домаћинствима и привредним субјектима payments to individuals/households and other private entities	
УКУПНО	424 996 681	406 434 010	18 562 670	TOTAL
Предшколско васпитање и образовање	19 335 093	19 073 323	261 770	Preschool education and upbringing
Основно образовање	212 671 536	206 453 366	6 218 169	Primary education
Средње образовање	91 615 329	89 690 239	1 925 090	Secondary education
Високо образовање	101 374 723	91 217 082	10 157 641	Higher education

2. ИЗДАЦИ ЗА ОБРАЗОВНЕ УСТАНОВЕ ПРЕМА ИЗВОРИМА СРЕДСТАВА, 2014.  
EXPENDITURE FOR EDUCATIONAL INSTITUTIONS BY SOURCE OF FUNDS, 2014

Ниво образовања	Средства Source of funds				Level of education
	укупно total	јавни издаци public expenditure	приватни издаци private expenditure	средства из иностранства foreign funds	
УКУПНО	478 688 670	406 434 010	61 045 753	11 208 907	TOTAL
Предшколско васпитање и образовање	29 943 439	19 073 323	10 226 253	643 863	Preschool education and upbringing
Основно образовање	215 389 682	206 453 366	-	8 936 316	Primary education
Средње образовање	94 215 842	89 690 239	4 525 603	-	Secondary education
Високо образовање	139 139 707	91 217 082	46 293 897	1 628 728	Higher education

3. ИЗДАЦИ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ПРЕМА СВРСИ ПОТРОШЊЕ, 2014.  
EXPENDITURE FOR EDUCATION BY PURPOSE OF CONSUMPTION, 2014

Ниво образовања	Сврха потрошње Purpose of consumption			Level of education
	укупно total	текући издаци current expenditure	капитални издаци capital expenditure	
УКУПНО	513 889 762	489 571 196	24 318 566	TOTAL
Предшколско васпитање и образовање	31 294 307	30 423 848	870 459	Preschool education and upbringing
Основно образовање	230 084 141	229 140 271	943 870	Primary education
Средње образовање	106 631 214	105 416 095	1 215 119	Secondary education
Високо образовање	145 880 100	124 590 982	21 289 118	Higher education



Графикон 1. Издаци за образовне установе према нивоима образовања, 2014.  
Graphic 1. Expenditure for educational institutions by level of education, 2014

## МЕТОДОЛШКА ОБЈАШЊЕЊА

Сврха истраживања је добијање међународно упоредивих података о издацима за формално образовање у Републици Српској према намјени издатака и нивоу образовања. Подаци о издацима за формално образовање израчунати су у складу са заједничком методологијом три међународне организације UNESCO, OECD и Еуростат (УОЕ методологијом).

### Обухват

Ово истраживање обухвата јавне, приватне издатке и средства из иностранства за формално образовање у Републици Српској.

**Јавни издаци** обухватају издатке из републичког буџета и буџета јединица локалне самоуправе а подијељени су на директне издатке за наставне и ненаставне образовне установе, плаћања појединцима/домаћинствима и другим привредним субјектима.

**Приватни издаци** обухватају издатке домаћинстава и издатке других привредних субјеката за образовање. Издаци домаћинстава обухватају директне трошкове за образовне установе (смјештај и исхрана дјеце у вртићима, одштете, уписнине и школарине јавним и приватним образовним установама, идт.) и издатке за одређене робе и услуге изван образовних установа, а које су неопходне за пуно учествовање ученика и студената у образовним програмима (уџбеници, свеске, наставни материјал, професионална литература, градски и приградски превоз, идт.). Издаци других привредних субјеката обухватају плаћања директно образовним установама и плаћања за финансијску помоћ ђацима, студентима/домаћинствима.

**Средства из иностранства** обухватају исплате средства из иностранства директно образовним установама и трансфере републичком нивоу власти и јединицама локалне самоуправе за образовни систем Републике Српске.

### Извор података и извјештајне јединице

Извори података за јавне издатке о образовању су министарства која финансирају формално образовање и јединице локалне самоуправе. Подаци за јавне издатке прикупљају се годишњим статистичким извјештајем „Финансијски трошкови за образовање“ (Упитник-УФ-Ј) од Министарства просвјете и културе, јединица локалне самоуправе и Министарства науке и технологије за податке о стипендијама путем Фонда „Др Милан Јелић“.

Извор података за приватне издатке су рачуноводствени годишњи извјештаји свих приватних образовних установа и подаци прикупљени путем годишњег статистичког извјештаја (Упитник УФ-П) од приватних образовних установа и дјелимично упитник „Упитник-УФ-Ј“ за јавне образовне установе.

За неке од података, извор су истраживања која спроводи Републички завод за статистику Републике Српске:

- Анкета о потрошњи домаћинстава, за издатке за одређене робе и услуге изван образовних установа,
- Истраживање и развој, за издатке истраживања и развоја у високом образовању.

Процент учешћа издатака за формално образовање у БДП обрачунава се на основу БДП који се објављује за годину за коју се спроводи истраживање „Финансије у образовању“.

## ДЕФИНИЦИЈЕ И ОБЈАШЊЕЊА

Формално образовање је образовање након чијег завршетка особа стиче виши ниво образовања.

Нивои образовања – издаци за образовање класификују се према основним нивоима образовања у Републици Српској, а то су предшколско образовање, основно образовање, средње и високо образовање, а у складу са важећом верзијом Међународне стандардне класификације образовања.

Основ за разврставање финансијских података по нивоима образовања је главна дјелатност или врста образовног програма за коју су образовне установе регистроване.

Издаци за предшколско образовање обухватају издатке за дјецу у јаслицама до три године и предшколско образовање за дјецу у вртићима од треће године до поласка у основну школу, као и издаци за дјецу која су похађала три мјесеца припремни предшколски програм образовања за упис у основну школу.

Издаци за основно образовање обухватају издатке за основно образовање од првог до петог разреда и од шестог до деветог разреда образовања.

Издаци за средње образовање обухватају издатке за опште и стручно образовање.

Издаци за високо образовање обухватају и издатке за истраживање и развој.

**Јавни издаци за образовање** обухватају све буџетске издатке за формално образовање младих и одраслих на нивоу републике и на нивоу јединица локалне самоуправе и намијењени су за јавне директне издатке за образовне установе, као и за исплате ученицима и студентима/домаћинствима и другим привредним субјектима.

## METODOLOGICAL EXPLANATIONS

The purpose of the survey is to obtain internationally comparable data on expenditure for formal education in Republika Srpska, by purpose of expenditure and by level of education. Data on expenditure for formal education were calculated in accordance with the common methodology of three international organizations – UNESCO, OECD and Eurostat (UOE Methodology).

### Coverage

The survey covers public and private expenditure and foreign funds for formal education in Republika Srpska.

**Public expenditure** covers expenditure from the government budget and from local self-government unit budgets. Covered is direct expenditure for instructional and non-instructional educational institutions, as well as payments to individuals/households and other private entities.

**Private expenditure** covers expenditure of households and other private entities for education. Expenditure of households covers direct expenditure for educational institutions (accommodation and food for children in kindergartens, damages, fees and tuition for public and private educational institutions, etc.) and expenditure for educational goods and services outside educational institutions, required for full participation of pupils and students in educational programmes (textbooks, notebooks, teaching materials, professional literature, urban and suburban transport, etc.). Expenditure of other private entities cover direct payments to educational institutions and payments for financial aid to pupils and students/households.

**Foreign funds** cover payments of funds from abroad, directly to educational institutions, and transfers to central government and to local self-government units for the educational system of Republika Srpska.

### Source of data and reporting units

Sources of data for public expenditure for education are ministries financing formal education and local self-government units. Data on public expenditure are collected through the annual statistical report “Financial expenditure for formal education (Questionnaire-UF-J)”, submitted by the Ministry of Education and Culture, units of local self-government and the Ministry of Science and Technology, for data on the “Dr Milan Jelić” Fund scholarships.

Sources of data for private expenditure are annual accounts of all private educational institutions and data collected through the annual statistical report (Questionnaire UF-P), submitted by private educational institutions, as well as the “Questionnaire-UF-J”, partly, for public educational institutions.

For some data, the sources were surveys carried out by the Republika Srpska Institute of Statistics, namely:

- Household Budget Survey, for expenditure for educational goods and services outside educational institutions;
- Research and Development, for expenditure for research and development in higher education.

The share of expenditure for formal education in GDP is calculated based on GDP published for the year the “Expenditure for formal education” survey refers to.

## DEFINITIONS AND EXPLANATIONS

Formal education is education after the completion of which a person attains a higher level of education.

Levels of education – expenditure for education is classified by basic level of education in Republika Srpska, i.e. preschool education, primary education, secondary education and higher education, in accordance with the current version of the International Standard Classification of Education.

The basis for the classification of financial data by level of education is main activity or type of educational programme for which educational institutions are registered.

Expenditure for preschool education covers expenditure for children in creches up to three years of age and for children in kindergartens from three years of age until enrollment into primary school, as well as expenditure for children who attended a three-month preparatory preschool educational programme for primary school enrollment.

Expenditure for primary education covers expenditure for primary education from first to fifth grade and from sixth to ninth grade of education.

Expenditure for secondary education covers expenditure for general and vocational education.

Expenditure for higher education covers expenditure for research and development too.

**Public expenditure for education** covers all government expenditure for formal education of youth and adults at central and local government level. It is intended for public direct expenditure for educational institutions and for public transfers and payments to pupils and students/households and to other private entities.

Јавни издаци за образовне установе обухватају директне буџетске издатке за:

- наставне образовне установе – вртиће, основне школе, средње школе, установе високог образовања и установе за образовање одраслих које се односи на формално образовање.
- ненаставне образовне установе – Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод, Завод за образовање одраслих, Ангедија за акредитацију високошколских установа, домови ученика и студената.

Јавна плаћања ученицима и студентима/домаћинствима и другим привредним субјектима обухватају:

- исплате ученицима и студентима /домаћинствима (републичке стипендије и стипендије јединица локалне самоуправе и награде ученицима).
- исплате другим привредним субјектима (субвенције за превоз ученика од куће до школе и обрнуто и субвенције за набавку уџбеника ).

**Средства из иностранства за образовање обухватају:**

- средства из иностранства која су трансферисани за републички и локални ниво власти за образовни систем као цјелину.
- Средства из иностранства која су директно дата наставним и ненаставним образовним установама које су основане од стране законодавне власти и директна плаћања приватним образовним установама.

**Приватни издаци за образовне установе** обухватају издатке домаћинстава и других привредних субјеката који се исплаћују директно образовним установама (смјештај и исхрана дјеце у вртићима, одштете, уписнине и школарине јавним и приватним образовним установама итд.).

Издаци домаћинстава за одређене робе и услуге изван образовних установа обухватају издатке домаћинстава за одређене робе и услуге које су неопходне за пуно учествовање ученика и студената у образовним програмима.

**Издаци за образовне установе** укључују све директне јавне, приватне издатке и средства из иностранства за образовне установе.

**Издаци за формално образовање према сврси потрошње** укључују све директне јавне, приватне издатке и средства из иностранства за образовне установе и издатке домаћинстава за одређене робе и услуге изван образовних установа.

*Public expenditure for educational institutions cover direct government expenditure for:*

- *instructional educational institutions – kindergartens, primary schools, secondary schools, higher education institutions and institutions for education of adults in the part referring to formal education,*
- *non-instructional educational institutions – Ministry of Education and Culture, Republic Pedagogical Institute, Institute of Adult Education, Higher Education Accreditation Agency, boarding homes for pupils and students.*

*Public payments to pupils and students/households and other private entities cover:*

- *payments to pupils and students/households (national scholarships and scholarships of local self-government units, rewards for pupils),*
- *payments to other private entities (subsidies for transport of pupils between home and school, subsidies for textbooks).*

**Foreign funds for education cover:**

- *foreign funds transferred to the republic and local levels of government, for the educational system as a whole,*
- *foreign funds transferred directly to instructional and non-instructional educational institutions established by the legislative authorities, and direct payments to private educational institutions.*

**Private expenditure for educational institutions** covers expenditure of households and other private entities, paid directly to educational institutions (accommodation and food for children in kindergartens, damages, fees and tuition for public and private educational institutions, etc.).

*Expenditure of households for educational goods and services outside educational institutions covers expenditure of households for selected goods and services required for full participation of pupils and students in educational programmes*

**Expenditure for educational institutions** covers all direct public and private expenditure and foreign funds for educational institutions.

**Expenditure for formal education** by purpose of consumption covers all direct public and private expenditure and foreign funds for educational institutions and expenditure of households for educational goods and services outside educational institutions.